

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА

КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціальне страхування»

спеціальність 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”

факультет _____ економічний _____

Харків– 2018 рік

Робоча програма «Соціальне страхування» для студентів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

“ _____ ” _____ 2018 року

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Протокол від “ _____ ” _____ 2018 року № _____

Завідувач кафедри

проф. Глущенко В.В.

“ _____ ” _____ 2018 року

Робоча програма затверджена на засіданні Вченої ради факультету

декан

проф. Давидов О.І.

“ _____ ” _____ 2018 року

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Система соціального страхування є важливим і необхідним елементом соціально-економічних відносин сучасної України. Вона становить собою механізм реалізації соціальної політики держави і дозволяє справедливо і ефективно акумулювати та цілеспрямовано розподіляти фінансові ресурси, забезпечувати допомогу працівникам, а також членам їхніх сімей у випадку настання відповідних соціальних ризиків.

Соціальне страхування не є універсальним механізмом соціального захисту, оскільки залежить від стану економіки, ринку праці, демографічних умов розвитку суспільства. Тому для вдосконалення вказаної системи і для втілення її основних функцій потрібен комплекс економічних, організаційних і правових умов. Не менш важлива роль належить підготовці спеціалістів і роз'яснювальній роботі серед населення, направленим на формування культури соціального страхування.

Дисципліна «Соціальне страхування» тісно пов'язана з іншими дисциплінами бакалаврського рівня: «Страхування», «Страхові послуги», «Фінанси», «Фінанси підприємств».

Пропонований навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів включає методологічні поради, термінологічні словники ключових понять із визначенням їх сутності, навчальні завдання, завдання для індивідуальної роботи (тести), задачі, питання для дискусій, література для поглибленого вивчення, загальний список рекомендованої літератури. Зазначені матеріали спрямовано на методичне забезпечення вивчення дисципліни, урізноманітнення форм роботи студентів у цьому напрямі.

Метою дисципліни є послідовне формування у студентів знань, необхідних для розуміння механізму організації та фінансового забезпечення соціального страхування.

У процесі викладання дисципліни вирішуються такі **ЗАВДАННЯ**:

- з'ясувати об'єктивну необхідність, сутності та ролі соціального страхування;
- опанувати особливості соціального страхування;
- засвоїти умови страхування на випадок втрати працездатності та безробіття, медичного та пенсійного страхування, страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання;
- набути знань з управління діяльністю фондів соціального страхування;
- засвоїти організаційну структуру соціального страхування та особливості глобалізаційних проявів в ній;
- знати необхідність, значення та методи державного регулювання соціального страхування;
- навчитися правильно застосовувати методичний інструментарій розрахунку матеріального забезпечення;
- уміти грамотно співпрацювати зі спеціалістами інститутів інфраструктури соціального сектору;
- орієнтуватися в особливостях соціального страхування країн ближнього і дальнього зарубіжжя.

Навички та уміння, якими має володіти студент

внаслідок вивчення дисципліни

У процесі вивчення дисципліни «Соціальне страхування» у студентів формуються наступні компетентності:

- **глобальні компетентності:**
 - знання особливостей і тенденцій розвитку загальнообов'язкового державного соціального страхування;
 - вміння проводити дослідження сучасних тенденцій розвитку соціального страхування;
 - критично мислити та генерувати креативні ідеї, вирішувати важливі соціальні проблеми на інноваційній основі;

- обізнаність і поважне ставлення до особливостей функціонування соціального страхування в культурі різних народів;
- **загальні системні компетентності:**
 - здатність до навчання та самоосвіти з питань загальнообов'язкового державного соціального страхування;
 - формування дослідницьких навичок та умінь у сфері соціального страхування;
 - уміння креативного вироблення ідей соціального страхування;
 - формування навичок критичного мислення з питань соціального страхування;
 - здатність працювати самостійно;
 - ініціативність, бажання досягти успіху на основі високої якості роботи;
 - навички планування навчальної та дослідницької роботи;
- **ключові міжособистісні компетентності:**
 - навички міжособистісних комунікацій;
 - формування навичок командної роботи;
 - позитивне ставлення і трудова етика;
 - здатність до критики і самокритики.

В результаті вивчення дисципліни «Соціальне страхування» студенти повинні **ЗНАТИ:**

- категоріальний та понятійний апарат дисципліни «Соціальне страхування»;
- економічну природу соціального страхування, його функції та принципи;
- права та обов'язки суб'єктів загальнообов'язкового соціального страхування;
- систему формування та використання фондів загальнообов'язкового соціального страхування;
- види матеріального забезпечення та соціальних послуг;

- визначати страховий стаж, страхові внески;
- проводити розрахунки матеріального забезпечення;
- розбіжності та спільні риси соціального і комерційного страхування;
- сутність соціального ризику та його класифікацію;
- особливості розвитку соціального страхування;
- передумови (ознаки) соціального страхування за еволюційними етапами розвитку;

- організаційну структуру соціального страхування та його функції;
- особливості діяльності соціальних фондів;
- характерні риси суб'єктів соціального страхування;
- методи державного регулювання соціального страхування;
- особливості правового забезпечення соціального страхування в Україні;

- особливості проведення соціального страхування на випадок безробіття, тимчасової, постійної втрати працездатності, медичного страхування, пенсійного страхування, страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання;

- тенденції розвитку соціального страхування в світі та його вплив на розвиток соціального страхування в Україні;

- вміти використовувати набуті знання з даної дисципліни.

а також **УМІТИ:**

- орієнтуватися в законодавчо-нормативних актах, що регулюють відносини у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні;

- аналізувати сучасний стан соціального захисту населення;
- розраховувати матеріальне забезпечення за видами страхування;
- узагальнювати тенденції і закономірності розвитку вітчизняного та іноземного; загальнообов'язкового державного соціального страхування

- визначати тенденції розвитку соціального страхування в Україні;

- формувати цілісне бачення організаційної структури соціального страхування;
- орієнтуватися в особливостях діяльності соціальних фондів;
- визначати основні умови соціального страхування на випадок безробіття, у старості, з тимчасової чи постійної втрати працездатності, медичного страхування, страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання;
- визначати тенденції розвитку зарубіжного досвіду соціального страхування та особливості його впливу на соціальне страхування в Україні;
- узагальнювати тенденції і закономірності розвитку вітчизняного та світового соціального страхування;
- використовувати знання зі соціального страхування для особистого захисту від соціальних ризиків;
- використовувати знання зі соціального страхування для вирішення професійних завдань.

Набуття знань з дисципліни «соціальне страхування» є обов'язковим для здобуття освіти бакалаврського рівня для студентів, що навчаються за спеціальністю «Фінанси».

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціальне страхування»

Тема 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування

Поняття та необхідність загальнообов'язкового державного соціального страхування (далі ЗДСС). Функції ЗДСС: формування грошових фондів, з яких покриваються витрати, пов'язані з утриманням непрацездатних осіб, та осіб, які не беруть участі в трудовому процесі; забезпечення чисельності та структури трудових ресурсів; сприяння вирівнюванню життєвого рівня різних соціальних груп населення не залучених до трудового процесу. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Види загальнообов'язкового державного соціального страхування. Страховий ризик. Страхові випадки. Об'єкти ЗДСС.

Суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування: страховики, страхувальники, застраховані особи. Особи, які підлягають ЗДСС. Страховий стаж.

Умови надання соціальних послуг та матеріального забезпечення особам за ЗДСС. Підстави припинення виплат і надання соціальних послуг за ЗДСС.

Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Тема 2. Іноземний досвід у сфері соціального страхування

Моделі соціального страхування: моделі Бісмарка, моделі Беверіджа та їх характеристика. Польська система соціального страхування. Організація системи соціального захисту в Росії. Три елементи сучасних пенсійних систем: державний пенсійний фонд, недержавні пенсійні фонди, страхові компанії зі страхування життя і пенсій. Система заохочень і оподаткування цих систем.

Досвід Республіки Польща в здійсненні пенсійної реформи 1999 року. Заклад соціального страхування як центральна ланка пенсійної системи. Недержавні пенсійні фонди, їх утворення і діяльність. Страхові компанії, котрі займаються пенсійним страхуванням життя. Сплата єдиного страхового внеску. Соціальне і пенсійне страхування. Виплати пенсій, рент і допомог.

Тема 3. Державне регулювання соціального страхування

Необхідність і значення державного регулювання соціального страхування. Правове забезпечення соціального страхування. Інструменти і заходи уряду щодо державного регулювання у сфері соціального страхування.

Управління загальнообов'язковим соціальним страхуванням. Страхіві фонди та управління ними. Нагляд у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування. Повноваження та функції Наглядової ради, засоби нагляду. Правління фонду, виконавчі дирекції, органи на місцях та їх повноваження.

Права та обов'язки суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування. Відповідальність суб'єктів соціального страхування.

Напрямки вдосконалення державної політики у сфері соціального страхування.

Тема 4. Фінансове забезпечення соціального страхування

Необхідність і значення єдиного соціального внеску. Принципи збору та ведення обліку єдиного внеску. Платники єдиного внеску. Порядок нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску. Розмір єдиного внеску та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування. Орган, що здійснює збір та веде облік єдиного внеску, його повноваження та відповідальність. Склад, порядок ведення та використання даних Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування. Порядок здійснення державного нагляду за збором та веденням обліку єдиного внеску.

Суб'єкти, які приймають участь у сплаті єдиного внеску, їх права та обов'язки. Облік платників єдиного внеску, що здійснюється Пенсійним фондом за погодженням з фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Порядок нарахування, обчислення і сплату єдиного внеску. Розрахунок розміру єдиного внеску для кожної категорії платників та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Порядок обчислення та сплата єдиного внеску. Валюта розрахунку єдиного внеску, документи на підставі яких здійснюється нарахування,

порядок зарахування єдиного внеску в органах Державного казначейства України, розрахункове обслуговування територіального органу Пенсійного фонду, базовий звітний період.

Добровільна участь у сплаті єдиного внеску, що здійснюється на підставі договору про добровільну участь.

Операції зі страховими коштами, акумульованими на рахунках Пенсійного фонду.

Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування. (далі - Державний реєстр). Структура реєстрів страхувальників, застрахованих та захист їх інформації, призначення посвідчення застрахованої особи, а також повноваження фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування. Заходи впливу та стягнення.

Тема 5. Страхування тимчасової втрати працездатності

Необхідність, сутність та значення страхування тимчасової втрати працездатності (далі СТВП). Суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Право громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням.

Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності його функції. Використання коштів фонду. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за ЗДСС у зв'язку ТВП та витратами, зумовленими похованням. Розмір допомоги.

Тема 6. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання

Необхідність та сутність страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Гарантії забезпечення прав

застрахованим при страхуванні від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.

Суб'єкти об'єкти страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Особи, які підлягають обов'язковому страхуванню від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Страхові експерти з охорони праці, їх права та функції. Добровільне страхування від нещасного випадку.

Основні терміни: об'єкти страхування, страховий ризик, страховий випадок, нещасний випадок на виробництві та професійне захворювання.

Соціальні послуги та виплати, які здійснюються Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання. Профілактика нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.

Обов'язки Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання. Система фінансування та джерела коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.

Страхові виплати. Порядок визначення розміру страхових виплат. Порядок визначення ступеня втрати працездатності потерпілим.

Порядок розгляду справ про страхові виплати. Відмова у страхових виплатах і наданні соціальних послуг. Припинення страхових виплат і надання соціальних послуг. Порядок і строки проведення страхових виплат.

Звітність Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання. Взаємовідносини органів соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання з медичними установами.

Тема 7. Медичне страхування

Необхідність, сутність, завдання, форми організації медичного страхування в Україні. Становлення та історичний розвиток медичного страхування. Принципи та функції медичного страхування.

Суб'єкти медичного страхування та їх характеристика.

Обов'язкове медичне страхування та його характеристика. Державна програма медичного страхування.

Добровільне медичне страхування та його характеристика. Приватна програма медичного страхування.

Концептуальні підходи до функціонування системи охорони здоров'я в Україні.

Організаційні аспекти медичного страхування в країнах світу.

Основні терміни: застрахована особа; медична (лікувально-профілактична) допомога; медична послуга; надавачі медичних послуг; об'єкт соціального медичного страхування; представники застрахованих осіб; страховий випадок; страховик; страхувальник; особи, які підлягають ЗДСМС.

Тема 8. Страхування на випадок безробіття

Необхідність та сутність страхування на випадок безробіття. Основні терміни: об'єкт страхування на випадок безробіття; часткове безробіття; страховий випадок; втрата роботи з незалежних причин; підходяща робота; страховий стаж.

Суб'єкти страхування на випадок безробіття. Особи, які підлягають страхуванню на випадок безробіття. Право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття його функції.

Види матеріального забезпечення та соціальних послуг соціального страхування на випадок безробіття. Умови та тривалість виплати допомоги по безробіттю.

Припинення, відкладання виплат матеріального забезпечення на випадок безробіття та скорочення їх тривалості. Забезпечення незастрахованих осіб. Виплата недоодержаної суми матеріального забезпечення на випадок безробіття у разі смерті безробітного.

Тема 9. Пенсійне страхування

Необхідність та значення пенсійного страхування. Принципи державного пенсійного страхування. Структура системи пенсійного страхування в Україні: солідарна система державного пенсійного страхування; накопичувальна система пенсійного страхування; система недержавного пенсійного страхування.

Основні терміни: актуарні розрахунки; довічна пенсія з коштів Накопичувального фонду; застрахована особа; недержавний пенсійний фонд; непрацездатні громадяни; одиниця пенсійних активів Накопичувального фонду; одноразова виплата; основні напрямки інвестиційної політики; пенсійні виплати; пенсія; пенсійні активи Накопичувального фонду; соціальні послуги; страховий стаж; чиста вартість одиниці пенсійних активів; чиста вартість пенсійних активів.

Суб'єкти системи пенсійного страхування. Особи, які підлягають державному пенсійному страхуванню. Право громадян України на отримання пенсійних виплат та соціальних послуг.

Соціальні виплати непрацездатним громадянам. Види пенсійних виплат соціальних послуг.

Пенсії за віком у солідарній системі. Умови призначення пенсії за віком. Мінімальний розмір пенсії за віком. Підвищення розміру пенсії за віком у разі відстрочки часу її призначення.

Пенсії за інвалідністю в солідарній системі. Умови призначення пенсії за інвалідністю. Страховий стаж, необхідний для призначення пенсії за інвалідністю. Розмір пенсії за інвалідністю.

Пенсія у зв'язку з втратою годувальника в солідарній системі. Умови призначення пенсії. Період, на який призначається пенсія. Розмір пенсії.

Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду. Види пенсійних виплат з коштів Накопичувального фонду. Порядок укладання та оплати договору страхування довічної пенсії. Види довічних пенсій. Умови і порядок отримання одноразової виплати.

Суб'єкти накопичувальної системи пенсійного страхування. Джерела формування коштів накопичувального фонду та їх використання. Пенсійні активи Накопичувального фонду.

ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Порядок здійснення платежів і резервування коштів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

2. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

3. Характеристика страхових випадків та умови надання соціальних послуг і матеріального забезпечення особам за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

4. Соціальне і пенсійне страхування.

5. Порядок виплата пенсій, рент і допомог.

6. Управління і нагляд у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування.

7. Необхідність і значення державного регулювання страхової діяльності.

8. Економічна політика України у сфері соціального страхування.

9. Законодавча база державного регулювання страхової діяльності у сфері соціального страхування.

10. Управління Фондом та нагляд у сфері страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

11. Джерела, розміри та порядок сплати страхових внесків при страхуванні у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
12. Договір обов'язкового медичного страхування його зміст.
13. Управління обов'язковим медичним страхуванням.
14. Фонд медичного страхування України, його органи в областях і районах. Управління Фондом медичного страхування.
15. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання
16. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання його значення та управління ним.
17. Соціальні послуги та виплати, які здійснюються Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання їх характеристика.
18. Страхові тарифи, розміри та порядок здійснення страхових внесків до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання.
19. Суб'єкти страхування на випадок безробіття їх характеристика та функції.
20. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття його управління.
21. Порядок обчислення та сплати страхових внесків до фонду страхування на випадок безробіття.
22. Поняття та обчислення страхового стажу в страхуванні на випадок безробіття. Умови та тривалість виплати допомоги по безробіттю.
23. Умови призначення пенсій за віком.
24. Органи, що призначають пенсії його функцій.
25. Виплата пенсій. Відрахування з пенсій. Розміри соціальних пенсій.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андріїв В. Соціальне страхування: історія проблеми / В. Андріїв // Соціальний захист. – 1999. – № 2. – С. 43–51.
2. Архангельський Ю. Дієві чинники зменшення бідності в Україні / Ю. Архангельський, Ю. Мотиченко // Україна: аспекти праці. – 2005. – № 1. – С. 35–40.
3. Артюх Т.М. Страхування: підручник / Розділ «Медичне страхування». – Керівник авт. Колективу і наук. ред. С.С. Осадець. Вид. друге, переробл., і доп., – К.: КНЕУ, 2002. – 559 с.
4. Багнюк І. Хто і коли має право на пенсію за вислугу років / І. Багнюк // Все про бухгалтерський облік. – 2003. – № 18. – С. 33–35.
5. Бандур С.І. Система соціального страхування в Україні: сучасний стан та шляхи розвитку / С.І. Бандур, О.О. Кучинська // Україна: утвердження незалежної держави: 1991-2001. – К., 2001.
6. Банях В. Механізм соціального страхування населення / В. Банях. – Видання Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка. Серія «Економіка». – 2007. – № 94–95. – С. 60–63.
7. Борщ Н. Виплати за соціальним страхуванням / Н. Борщ, О. Андрусь, В. Кузнецов, М. Казанова // Пяте видання, перероб. і доп. – Харків.:Фактор. – 2008. – 192 с.
8. Березіна С. Пенсійна реформа в Швеції різноманітна як шведський стіл / С. Березіна // Вісник Пенсійного фонду України. – 2002. – № 5–6. – С. 61–67.
9. Бессараб В. Реформа солідарної пенсійної системи: надто дорога непослідовність / В. Бессараб, Л. Грушко // Україна: аспекти праці. – 2008. – стіл / С. Березіна // Вісник Пенсійного фонду України. – 2002. – № 5–6. – С. 61–67. № 1. – С. 12–20.
10. Білик М. Соціальний захист найманих працівників і напрями його поліпшення / М. Білик // Україна: аспекти праці. – 1998. – № 4. – С. 25–28.

11. Виплати із Фонду страхування від нещасного випадку // Все про бухгалтерський облік. – 2006. – № 89. – С. 3–7.

12. Высоцкая О.В., Длугунович М.В., Дяченко М.А. История страховой медицины и ее современные продукты в странах СНГ и за рубежом // Под ред. Высоцкой О.В. М.: Вести – К.: 1997. – 57 с. Внукова Н.М., Кузьмунчук Н.В. Соціальне страхування: Кредитно-модульний курс. Навч. посіб. – К.: Центр учб. л-ри, 2009. – 412 с.

13. Внукова Н.М. Соціальне страхування / Н.М. Внукова, Н.В. Кузьминчук // Навчальний посібник. – Київ. – Кондор, 2006. – 348 с.

14. Гаманкова О.О. Економічний часопис – XXI, Коментарі / О.О. Гаманкова. – 2004. – № 10. – С. 47.

15. Гаманкова О.О. Роль страхування у забезпеченні соціального захисту населення / О.О. Гаманкова // Вісник Академії праці і соціальних відносин федерації профспілок України: Наук.-практ. зб. – 2003. – № 3. – С. 46–49.

16. Губар О.Є. Соціальне страхування у забезпеченні суспільного добробуту / О.Є. Губар // Фінанси України. – 2002.0 № 8. – С.130–136.

17. Губар О.Є. Організаційні та правові засади соціального страхування в Україні / О.Є. Губар // Формування ринкових відносин в Україні. – 2003. – № 7–8. – С.155–162.

18. Горянська С.В. Фінансове забезпечення страхового захисту населення // С.В. Горянська / Фінанси України. – 2001. - № 6. – С. 87–95.

19. Демченко О. Проблеми страхування від нещасних випадків / О. Демченко // Соціальний захист. – 2002. – № 3. – С.25–27.

20. Дрозд І. Втрати держави внаслідок виробничого травматизму зі смертельними наслідками / І. Дрозд, М. Дрозд, О. Семко // Україна: аспекти праці. – 2006. - № 5. – С. 3–8.

21. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування та пенсійне забезпечення: Статистичний збірник. – Київ, 2005. – 49 с.

22. Зайчук Б.О. Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування / Б.О. Зайчук, О.Б. Зарудний, С.Б. Березіна, В.Т. Александров, С.М. Недбаєва. – Київ:НВП «АВТ», 2004. – 256 с.

23. Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» №400/97-ВР від 26.06.1997 р. // Все про бухгалтерський облік. – 2008. – № 12–1.

24. Закон України «Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування» № 2213-III від 11.01.2001 // Все про бухгалтерський облік. – 2003. – № 35. – С. 20–22.

25. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058-IV від 09.07.2003 // Податки та бухгалтерський облік. – 2008. – № 70.

26. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» № 1057 – IV від 09.07.2003. // Документ 1057-IV, чинний, поточна редакція — Редакція від 06.01.2018.

27. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення» №854- IV від 22.05.2003 // Соціальний захист. 2003. – № 6.

28. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань» № 1105-XII від 23.09.1999 // Все про бухгалтерський облік. – 2003. – № 35. С. 51-68.

29. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» № 2213 –III від 02.03.2000 // Все про бухгалтерський облік. 2009. – № 34. – С. 35–47.

30. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням» «2240-III від 18.01.2001 // Все про бухгалтерський облік. – 2009. – № 35. – С. 4–20.

31. Закон України № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». – Режим доступу: <http://www.profiwins.com.ua/uk/legislation/laws/916.html>.

32. Закону України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» (№ 3668-VI).

33. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування № 16/98-ВР від 04.01.1998р. // Все про бухгалтерський облік. – 2001. – № 16.

34. Кичко І. Страхування як елемент фінансового механізму соціального захисту / І. Кичко // Фінанси України. – 2005. – № 4. – С. 148–153.

35. Конопліна Ю. Соціальне страхування / Ю. Конопліна // Навч. Посіб. – Суми: ВТД «Університетська книга». – 2008. – 224 с.

36. Левін П. Удосконалення соціального страхування від нещасних випадків – умова збереження трудового потенціалу / П. Левін // Україна: аспекти праці. – 2006. – № 2. – С. 21–27.

37. Лехан В.М. Стратегічні напрямки розвитку охорони здоров'я в Україні // В. М. Лехан. К.: Сфера, 2001. – 174 с.

38. Логанова Л. До питання запровадження єдиного соціального внеску в Україні / Л. Логанова, Є. Котов, О. Прогнімак // Україна: аспекти праці. – 2006. – № 3. – С. 13–18.

39. Машкін В. Перспективи реформування системи соціального страхування / В. Машкін // Вісник Пенсійного фонду України. – 2005. – № 3.

40. Мних М.В. Страхування та його роль у забезпеченні соціального захисту населення / М.М. Мних // Фінанси України. – 2007. – № 6. – С. 39–45.

41. Могільцев М. Система соціального страхування в Швеції / М. Могільцев // Соціальний захист. – 199. – № 5. – С. 55–59.

42. Надточій Б. Соціальне страхування у контексті історії / Б. Надточій // Соціальний захист. – 2003. – № 2. – С. 20–24.

43. Надточій Б. Соціальне страхування чи соціальне забезпечення / Б. Надточій // Урядовий кур'єр. – 2003. – № 34. – С. 5.

44. Нагайчук Н. Роль страхових медичних організацій у фінансуванні профілактичних заходів // Н. Нагайчук. Економіка: проблеми теорії та практики. Дніпропетровськ: ДНУ. 2004. – С. 64–69.

45. Нікіфоров П. Фінансово-економічні аспекти розвитку ринку праці та боротьби з безробіттям / П. Нікіфоров, А. Вольська // Фінанси України. – 2008. – № 10. – С. 22–31.

46. Новіков В. Актуальні питання реформування системи соціального захисту населення / В. Новіков // Україна: аспекти праці. – 2005. – № 4. – С. 6–11.

47. Плаксієв М. Система соціального страхування Республіки Польща / М. Плаксієв // Вісник Пенсійного фонду України. – 2009. – № 3. – С. 14–17.

48. Ричік Л. Пенсійна реформа та її фінансові наслідки / Л. Ричік // Україна: аспекти праці. – 2004. – № 5. – С. 19–25.

49. Рудень В.В. Виникнення та функціонування системи медичного страхування // В.В. Рудень. Фінанси України. – 2000. – № 1. С. 76–87.

50. Скуратівський В. Основи соціальної політики / В. Скуратівський, О. Палій // К.: МАУП. – 2002. – 200 с.

51. Соколик М. Сценарії та наслідки підвищення мінімальних соціальних стандартів у 2007–2009 рр. в Україні / М. Соколик, М. Півень // Україна: аспекти праці. – 2008. – № 1. – 21–28.

52. Соціальне страхування : підруч. / за ред. О. П. Кириленко та В. С. Толуб'яка. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. – 516 с.

53. Сташків Б.І. Право соціального обслуговування / Б.І. Сташків // Навчальний посібник / Серія «Вища освіта ХХІ століття» – Київ, 2007 – «Знання» 567 С.

54. Стецюк Т.І. Медичне страхування в Україні: проблеми і перспективи розвитку // Стецюк Т.І. – Міжнародна науково-практична конференція «Формування конкурентно-спроможного страхового ринку України в умовах глобалізації» м. Київ, / Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Серія «Економіка» 81–82/2006. – С. 117–118

55. Стецюк Т.І. Історичний досвід побудови вітчизняної медицини на страхових засадах // Стецюк Т.І. – «Проблеми трансформації соціально-економічної системи в Україні» / Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції. – Острозька академія. Серія «Економіка» 2004 р.– С. 383–391.

56. Стецюк Т.І. Сутність медичного страхування та його місце у системі соціального захисту громадян // Стецюк Т.І. – Фінанси, облік і аудит: Збірник наукових праць – К.:КНЕУ, 2008. – Випуск 11. – С. 142–148.

57. Стецюк Т.І. Реформування пенсійної системи України / Т.І. Стецюк // КНЕУ імені Тараса Шевченка «Міжнародні фінансові та страхові ринки в нових економічних умовах» / Збірник тез та доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції. Том II. – Київ, 2010. – С.214–218.

58. Стеценко С.Г. Медичне право України: правові засади забезпечення медичного страхування / С.Г. Стеценко, В.Ю. Стеценко, Я.М. Шатковський // Монографія – Київ, 2010 – Атіка – 206 с.

59. Стожок Л. Напрями вдосконалення системи державного пенсійного страхування в Україні / Л. Стожок // Україна: аспекти праці. – 2006. – № 1. – С.13–18.

60. Таран В.В., Страницы истории страховой медицины // В.В. Таран, Ю.В. Вороненко. Страховая медицина (вопросы, теории, истории, опыт, перспективы развития). Материалы выездного пленума Всесоюзного общества историков медицины – Москва – Луганск, 1991. – С. 49–51.

61. Ткаченко Л. Пенсійна реформа в Україні: крок уперед, два кроки назад /Л. Ткаченко // Україна: аспекти праці. – 2005. – № 8. – С. 13–18.

62. Ткаченко Л. Проблеми цільового використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування та можливості зниження страхових тарифів в Україні / л. Ткаченко //Україна: аспекти праці. – 2009. – № 5 С. 7–11.

63. Трубич С.Ю. Формування системи соціального страхування / С.Ю. Трубич // Фінанси України. – 2000. – № 2. – С. 110.

64. Фурман В.М. Страхування та його роль у соціально-економічних процесах / В.М. Фурман // Фінанси України. – 2005. – № 8. – С. 145–152.

65. Чухно А.А. Здоровоохранение: экономика, маркетинг, менеджмент./ А.А.Чухно // Учеб.пособие // Сімферополь. Таврида. 2001. – 340 с.

66. Шклярська І. Реформа української системи пенсійного забезпечення на тлі пенсійних реформ інших країн / І. Шклярська // Вісник Пенсійного фонду України. – 2003. – № 8. – С.10–11.

67. Юрій С.І. Соціальне страхування / С.І. Юрій, М.П. Шаварина, Н.В. Шаманська. – К.:Кондор, 2004. – 462 с.

68. Якимів А. Формування системи недержавного пенсійного забезпечення в Україні / А. Якимів // Регіональна економіка. – 2001. – №4. – С. 199–2.

69. Закон України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці. Відомості Верховної Ради, 2015, № 11, Ст. 75.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

1. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua
2. Верховна Рада України: www.rada.gov.ua
3. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: www.nfr.ua
4. Міністерство фінансів України: <https://minfin.com.ua/>